

foto: David Catlin

Shirley Anderson în Big Blonde la Chopin Theater din Chicago

de făcut în raport cu propriul rol sau în raport cu ceilalți, fiecare menține ritmul alert al montării, se mișcă firesc în spațiul scenografic, cucerind și convingând publicul.

Dacă mă gândesc acum, cu o oarecare detașare, spectacolele pe care le-am văzut au alternat calitativ. Cu alte cuvinte: un(a)ul cald, alt(a)ul rece. De exemplu, în ultima seară am fost la un triptic, un spectacol în trei părți distincte (pe prima aş numi-o **teatru radiofonic**, pentru că era, practic, o audiție a unei acțiuni înregistrate pe bandă), jucat la Chopin Theater. Partea de „rezistență” a fost un **one-woman show** într-un act: **Big-Blonde** (Marea blondă), o adaptare după Dorothy Parker, făcută chiar de actrița-interpretă a rolului titular, Shirley Anderson. O montare cu foarte puține elemente de recuzită și decor – o masă, o sticlă de whisky, un pahar, un ruj, o perucă, unghii și gene false, pantofi cu toc –, cu un monolog destul de ușurel – viața ușurică a unei doamne din clasa de mijloc, care nu mai gustă „plăcerea” aventurilor neprofesionale și care se sinucide – și cu o interpretare nici mai mult, nici mai puțin decât corectă.

Chiar în aceeași seară aveam să punem la un preț bunicel **Marea blondă**, numărând minutele, secundele, miimile de secundă care s-au scurs, parcă încăpățanat de agale, până la terminarea unui **music-hall!** „Dacă-i America, e **music-hall!** îmi spuneam la început, plină de entuziasm, deși nu sunt ahtiată după gen. Cel puțin două date erau promițătoare: muzica lui Duke Ellington și textul lui Dale Wasserman, autor legat de piesele celebre **Omul din La Mancha și Zbor deasupra unui cuib de cuci**. Ce mai tura-vura, a fost o jale, un spectacol săracăcios, de amatori, în care și sublimul Ellington era maltratat, în care nimic nu se lega cu nimic. Ca să nu mai vorbim de idei, de scenariu, de coregrafie, de interpretare. S-a dus vremurile de altădată! Sau ele au fost și sunt în continuare doar pe Broadway (or, până acolo, eu n-am ajuns!).

Din povestea mea teatrală și americană nu mai este. Am vărsat tot sacul și am lăsat să se rostogolească, rând pe rând, în fața dumneavoastră, a cititorilor, câteva dintră spectacolele care s-au strâns în mine într-o săptămână la Chicago. Ș-am încălecat pe-o șa, și v-am spus povestea așa / Și m-am îmbarcat într-un Air Bus, ș-am gălat tot ce-am avut de spus! Bye, bye, Americă!

MARINA CONSTANTINESCU

O ÎNTÂLNIRE A CULTURILOR

Oldenburg, oraș din nord-vestul Germaniei, cu numai 150 000 de locuitori, oraș cu o identitate bine definită prin fiecare clădire, fiecare stradă, fiecare piață, a fost pentru trei săptămâni locul de desfășurare a unui fenomen multicultural unic în lumea occidentală. Festivalul internațional „Prisma 2”, subtitrat „Terra Incognita – teatru și dans din Europa de Est”, a prezentat publicului vest-european peste douăzeci de spectacole din Ungaria, Cehia, Slovacia, Polonia, România, Macedonia, Bulgaria, Croația, Slovenia, ex-Iugoslavia. Teatrul și politica, de multe ori politică incendiарă și teatru al perfecțiunii, au fost împreună pe scenă și în sălile de conferință ale centrului cultural Kulturetage Oldenburg între 3 și 20 noiembrie 1994.

„Prisma 2”, primul festival de acest gen din vestul Europei, a prezentat exclusiv lumea fascinantă a teatrului și dansului est-european de după 1989. La cinci ani după ce schimbări politice majore au început în estul Europei, Kulturetage Oldenburg a încercat să aducă alături companii teatrale din Poznań și Skopje, din București și Ljubljana, comparând moduri diferite de a înțelege transformările politice și estetica spectacolului de teatru în „perioada de tranzitie”. Din discuțiile care au avut loc pe marginea spectacolelor, a selecției acestora, am înțeles că teatrului și dansului est-european de după 1989, în bună parte o **terra incognita** pentru spectatorul vestic, i se recunoaște o mare influență asupra culturii de mâine.

„Prisma 2”, un festival de tip „non-festival”, cum le plăcea organizatorilor să-l numească, nu și-a propus să exceleze în spectacole-mamut, în personalități teatrale greu de găsit, ci a vrut să fie doar **un loc al întâlnirilor**: între artiști, critici, manageri și directori de festivaluri din diferite părți ale Europei, un loc al schimburilor culturale imediate, un loc de început al unor proiecte artistice de lungă durată, cu parteneri estici și vestici.

Se pare însă că organizatorii au considerat importantă nu numai întâlnirea dintre cultura estică și cea vestică, ci și întâlnirile Est-Est. În conferințele organizate în timpul festivalului, oameni de teatru din România și Albania, de exemplu, au discutat cu experti în cultura est-europeană despre viața culturală din ultimii ani, despre condițiile economice și politice din țările lor, despre instituțiile artistice de stat și particulare. Alți vorbitori au înfatășat consecințele războiului și rezultatele dezmembrării Iugoslaviei, efectele acestor mișcări politice asupra creațivității artistice, imposibilitatea de a mai lucra împreună, ostilitatea, lipsa de înțelegere, ura.

Finalul întâlnirii dintre culturi și estetici, dintre individualități și personalități, a fost un spectacol dat în beneficiul orașului Sarajevo. Dan Puric, K.P.G.T. din Subotica, Betontanc și mulți alții au adus un omagiu acestui loc pușlit de război, oamenilor chinuiți de acolo.

Deși schimbările începute acum câțiva ani în estul Europei au dus nu numai la separarea națiunilor, ci chiar a artiștilor, la Oldenburg s-a încercat construirea unei puțini culturale între actori, muzicieni, regizori, dansatori din aceste spații ale conflictului. Si s-a reușit, fără îndoială, ccl puțin instituirea unui dialog.

RAMONA MITRICĂ